

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Penge- og kapitalmarkederne undergår i disse år voldsomme forandringer.

Internationaliseringen, det øgede konkurrencepres og den teknisk-økonomiske udvikling har givet anledning til en stadig strøm af nye kontoformer, forsikringsydelse, betalingsordninger og finansielle serviceydelser. Samtidig er der kommet en vis brancheglidning i gang, og der er sket tilpasninger i virksomhedsformerne på penge- og kapitalmarkedet. Man har både set tilnærmelser til det, der populært kaldes finansielle supermarkeder, og oprettelse af nye stærkt specialiserede penge- og kapitalformidlingsinstitutter.

Sideløbende hermed er der sket en styrkelse af den kollektive opsparring i form af pensionsordninger. Dette har bl.a. medvirket til at give pensionskasser og livsforsikringsselskaber en langt stærkere stilling som kapitalformidlere.

Alt dette rejser en række problemer for pengepolitikken. Disse problemer søges nu udredt af det økonomiske råd efter opfordring fra et flertal i folketingets politisk-økonomiske udvalg (se den af dette udvalg afgivne beretning af 12. december 1984 over forslag til folketingsbeslutning nr. B 7 om et pengepolitisk udvalg [af Rahbæk Møller (SF) og Svend Auken (S) m.fl.]). Men udviklingen rejser også problemer for lovgivningen om banker, sparekasser, forsikringsselskaber, pensionskasser og penge- og kapitalmarkedets øvrige formidlere. Denne lovgivning er tiden ved at løbe fra. Det illustreres bl.a. af usikkerheden omkring det lov-mæssige grundlag for omdannelsen af forsikrings-selskabet Hafnia-Haand i Haand til en mere vidt-spændende finansiell institution og af den gældende lovgivnings utilstrækkelighed til at hindre Kronbanken i at komme i en situation som den nu-værende.

Efter forslagsstillernes opfattelse må tiden derfor være inde til en modernisering af lovgivningen om penge- og kapitalmarkedets institutioner og virksomheder. Hovedsynspunktet må her være at finde den rette balance imellem hensynene til er-

hvervene, forbrugerne og de mere overordnede samfundsinteresser.

Erhvervsinteresserne tilsiger, dels at danske erhvervsvirksomheder både herhjemme og i udlandet skal kunne betjene sig af et tidssvarende finansielt servicesystem til gavn for produktion, beskæftigelse og eksport, dels at danske pengeinstitutter, forsikringsselskaber og andre kapitalformidlere skal have muligheder for at hævde sig i den internationale konkurrence.

Forbrugerhensynene indebærer, at lovgivningen må kunne give indskydere, investorer og forsikringstagere tryghed for, at deres midler forvaltes på betryggende måde under iagttagelse af god og redelig forretningsskik. I denne forbindelse vil det bl.a. være vigtigt at styrke bestyrelsernes muligheder for at følge med i, hvad der sker i virksomhederne; samt at der i bestyrelserne for alle betydende penge- og kapitalformidlingsvirksomheder er en rimelig balance imellem repræsentanter for kapitalindskyderne, medarbejderne og samfundet. Helst så forslagsstillerne et flertal af medarbejder- og samfundsrepræsentanter.

Samfundsrepræsentationen i bestyrelserne må således udstrækkes fra banker, sparekasser og realkreditinstitutter til også at omfatte forsikringsselskaber, pensionskasser og andre større kapitalformidlingsvirksomheder. Samfundsrepræsentanternes muligheder for at varetage deres hverv bør også styrkes. Det kan bl.a. ske ved, at industriministeren indkalder dem til møder, udsender vejledende retningslinjer for, hvad samfundet forventer af dem og orienterer dem om Nationalbankens henstillinger. Noget sådant kunne have dæmpet den uønskede lånefinansierede forbrugsstigning i 1984.

Bestyrelsesmedlemmer må sikres bedre informationer om, hvad der foregår i de penge- og kapitalformidlende virksomheder. Dette stiller øgede krav til revisionen og til de informationer, som direktionen og revisorerne skal give bestyrelsen. Samfundsrepræsentanterne skal have pligt til at underrette industriministeren og/eller tilsynsmyndigheden om forhold, som de finder kritisable.